

ใบความรู้เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานประดิษฐ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง งานกระดาษสร้างสรรค์ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สิ่งประดิษฐ์จากกระดาษ (๑)
รายวิชา การงานอาชีพ ๒ รหัสวิชา ง ๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

งานประดิษฐ์

งานประดิษฐ์ หมายถึง การนำเศษวัสดุหรือวัสดุต่าง ๆ มาดัดแปลงและประกอบกันให้เกิดประโยชน์เป็นของเล่น ของใช้ หรือของประดับตกแต่ง ซึ่งงานประดิษฐ์ถือเป็นงานที่เกิดจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์สร้างหรือประดิษฐ์ขึ้นตาม วัตถุประสงค์ที่หลากหลาย หรือเพื่อความสวยงาม หรือประดับตกแต่งหรือเพื่อประโยชน์ใช้สอย

ลักษณะของงานประดิษฐ์ สามารถแบ่งออกได้ ๒ ประเภท คือ

๑. งานประดิษฐ์ทั่วไป

เป็นงานประดิษฐ์ที่ไม่มีความเป็นมาจากบรรพบุรุษหรือท้องถิ่น กล่าวคือเป็นงานประดิษฐ์ที่บุคคลทั่วไป สามารถเรียนรู้ และนำไปประดิษฐ์ได้โดยอาศัยการศึกษาจากตำรา เช่น ดอกไม้จากเศษวัสดุเหลือใช้ หมวก ตุ๊กตา เครื่องใช้ต่าง ๆ

- งานปั้น
- งานประดิษฐ์ดอกไม้ ต้นไม้ด้วยกระดาษหรือผ้า
- งานประดิษฐ์จากเศษวัสดุหรือวัสดุเหลือใช้
- งานประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ

๒. งานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย

เป็นงานประดิษฐ์ที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษหรืองานประดิษฐ์ที่มีเฉพาะในท้องถิ่นนั้น ๆ โดยส่วนมากจะเป็นการสืบทอดจากผู้ใหญ่ในครอบครัวมาสู่ลูกหลาน งานประดิษฐ์หลายอย่างทำขึ้นเพื่องานประเพณีทางวัฒนธรรม เช่น พานพุ่ม มาลัย เครื่องแขวนบายศรี และบางอย่างก็ทำขึ้นเพื่อความสวยงาม สนุกสนาน ภายในครอบครัว เช่น วาวไทย รถลาก ตุ๊กตากับบ้านเรือน นอกจากนี้บางชิ้นงานสามารถนำมาใช้ในด้านการใช้สอยได้ เช่น กรอบรูป โคมไฟ ภาพวาด งานแกะสลัก

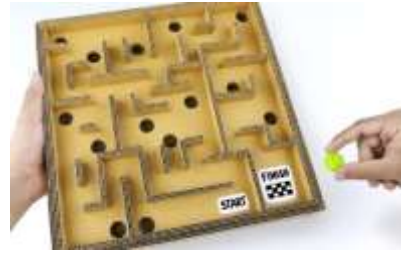
- งานประดิษฐ์ด้วยดอกไม้สด
- งานประดิษฐ์ด้วยใบตอง
- งานแกะสลักพืชผักและผลไม้
- งานจักสาน

๑. วางกระดาษโดยให้ด้าน ๑ และด้าน ๒ อยู่ในตำแหน่งตามภาพ วัดจากปลายบนสุดของสามเหลี่ยมทั้ง ๒ ด้าน เข้ามาด้านละ ๓ จุด แต่ละจุด มีระยะห่าง ๑ เซนติเมตร ตีเส้นบาง ๆ ตามจุดที่วัดไว้ โดยเว้นระยะห่างจากขอบด้าน ๑ เข้ามาเล็กน้อย ไม่ต้องตีเส้นจนสุด

ประเภทของงานประดิษฐ์ตามโอกาสใช้สอย

งานประดิษฐ์ต่าง ๆ เราสามารถเลือกชิ้นงานประดิษฐ์ได้ตามประโยชน์ หรือความต้องการใช้สอยในโอกาสต่าง ๆ ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของงานประดิษฐ์ตามโอกาสใช้สอยดังนี้

๑. ประเภทงานประดิษฐ์ของเล่น งานประดิษฐ์ของเล่นส่วนใหญ่ จะเป็นการเรียนรู้และฝึกฝนจากรุ่นสู่รุ่นในครอบครัว และมีการแพร่กระจายจากเพื่อนมาสู่เพื่อน เช่น การประดิษฐ์ตุ๊กตา ว่าว และรถลาก

๒. ประเภทเครื่องใช้ งานประดิษฐ์เครื่องใช้ เป็นชิ้นงานที่ทำขึ้นเพื่อความสะดวกสบายและเป็นเครื่องทุ่นแรงในการดำเนินชีวิต หรือประกอบอาชีพในชีวิตประจำวัน เช่น เสื้อผ้า แจกกัน หมวก ตะกร้า กระจาด และเป้ง

๓. ประเภทเครื่องตกแต่ง งานประดิษฐ์ตกแต่ง ทำขึ้นเพื่อความสวยงามและเป็นสิ่งประดิษฐ์ใช้กับบ้านเรือน นอกจากนี้ บางชิ้นงานสามารถนำมาใช้ในการด้านการใช้สอยได้ เช่น กรอบรูป โคมไฟ ภาพวาด งานแกะสลัก

๔. ประเภทเครื่องใช้ในพิธี ทำขึ้นเพื่อใช้ในพิธีทางศาสนา ในช่วงโอกาสต่าง ๆ และงานประเพณีสำคัญ เช่น งานลอยกระทง งานวันเข้าพรรษา ออกพรรษา งานศพ งานประดิษฐ์เครื่องใช้ เช่น พานพุ่ม มาลัย บายศรี การจัดดอกไม้ในงานศพ

ประโยชน์ของงานประดิษฐ์

๑. ฝึกให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างผลงานให้มีรูปร่างแปลกใหม่และพัฒนางานประดิษฐ์เดิมให้สามารถใช้ประโยชน์ได้เพิ่มมากขึ้น สามารถนำวัสดุที่มีในท้องถิ่น มาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

๒. ฝึกให้รู้จักการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน การปฏิบัติเป็นการสร้างระเบียบวินัยให้ตนเอง และมีนิสัยรักในงานประดิษฐ์

๓. ให้นักเรียนรู้จักใช้และดูแลรักษาเครื่องมืออย่างถูกต้องและเหมาะสมกับประเภทของงานประดิษฐ์

๔. ฝึกการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สามารถทำงานได้อย่างมีสมาธิและมีความสุข ในการสร้างสรรค์ชิ้นงาน

๕. ฝึกให้นักเรียนรู้จักประหยัด สามารถนำสิ่งของที่เหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการลงทุนมากนัก

๖. เป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้มีการสืบทอดและพัฒนาต่อไปจากภูมิปัญญาเดิมสู่การเรียนรู้ที่มากขึ้นและเป็นผลงานของคนไทย

๗. สามารถเพิ่มพูนรายได้ให้กับผู้ประดิษฐ์ โดยการนำออกไปจำหน่ายในโอกาสต่าง ๆ และสร้างเป็นอาชีพได้ในอนาคต

๘. เกิดความภาคภูมิใจในชิ้นงานของตนเอง ทำให้ผู้อื่นยอมรับในความสามารถของตนเองในระดับหนึ่ง

สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในงานประดิษฐ์

๑. สิ่ง que คิดประดิษฐ์นั้น ต้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

๒. สิ่ง que คิดประดิษฐ์นั้นต้องไม่ยากเกินความสามารถของผู้ประดิษฐ์

๓. สิ่ง que คิดประดิษฐ์นั้นจะต้องเสียค่าใช้จ่ายน้อย โดยพยายามเลือกใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่น หาง่าย หรือเป็นการนำวัสดุเหลือใช้มาดัดแปลงให้เกิดประโยชน์

๔. สิ่ง que คิดประดิษฐ์นั้น จะต้องมี ความคงทนแข็งแรง และใช้งานได้นาน เพื่อให้คุ้มกับการลงทุนและเวลาที่เสียไปในการทำงาน

๕. ในงานประดิษฐ์นั้นต้องเลือก ใช้และดูแลรักษาอุปกรณ์ด้วยความระมัดระวัง เพื่อความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

หลักการทำงานประดิษฐ์

ในการทำงานประดิษฐ์เพื่อให้ได้ผลงานตามจุดหมายที่กำหนดไว้ ควรยึดหลักในการทำงานประดิษฐ์ดังต่อไปนี้

๑. ศึกษารายละเอียดของงานที่จะนำมาประดิษฐ์ให้เข้าใจ คำนวณว่าความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบต่าง ๆ ของงานและเลือกทำสิ่งประดิษฐ์ให้เหมาะสมตามความรู้ ความสามารถของตนเอง และเป็นสิ่งที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

๒. วางแผนการทำงาน กำหนดขั้นตอนการทำงานให้สะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา แรงงาน ค่าใช้จ่าย และออกแบบรายละเอียดวิธีการประดิษฐ์ไว้ให้ครบถ้วน เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน

๓. การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการทำงานประดิษฐ์ไว้ให้ครบถ้วนและใช้ให้เหมาะสมกับการที่ออกแบบไว้ โดยทั่วไปการเลือกวัสดุมาใช้ในงานประดิษฐ์ นิยมเลือกใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น หรือวัสดุที่มีอยู่ภายในบ้านซึ่งหาง่าย มีราคาถูก

๔. ลงมือปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่วางแผนไว้ ขณะที่ทำการประดิษฐ์ เมื่อเกิดปัญหาไม่ควรท้อถอย ควรปรึกษาครูหรือผู้ที่มีความสามารถ และควรพยายามตั้งใจปฏิบัติงานต่อไปจนกว่าจะสำเร็จ